

Colegiul Medicilor din România

Str. Pictor Alexandru Romano nr. 14, sector 2, Cod Poștal 023965, București, RO

Cod Fiscal: 9708419; Tel: 021.413.88.00; 021.413.88.03; Fax: 021.413.77.50.

E-mail: office@cmr.ro; web: www.cmr.ro

Decizia nr. 3 din 27.01.2023

privind mandatarea conducerii CMR pentru continuarea discuțiilor și negocierilor cu ASF;
UNSAR și Ministerul Justiției în cadrul proiectului de modificare a Titlului XVI -
Răspunderea civilă a personalului medical și a furnizorului de produse și servicii medicale,
sanitare și farmaceutice

*În temeiul art. 414 și art. 439 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății,
republicată, cu modificările și completările ulterioare și în aplicarea dispozițiilor Deciziei
nr. 14/27.05.2022 a Consiliului Național al Colegiului Medicilor din România,*

CONSILIUL NAȚIONAL al COLEGIULUI MEDICILOR DIN ROMÂNIA

DECIDE:

Articol unic Mandatează Biroul Executiv asistat de doamna avocat Popescu Nicoleta să continue discuțiile și negocierile cu Autoritatea de Supraveghere Financiară, UNSAR și Ministerul Justiției în cadrul proiectului de modificare a Titlului XVI - Răspunderea civilă a personalului medical și a furnizorului de produse și servicii medicale, sanitare și farmaceutice, din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, anexat prezentei decizii.

**Președintele Colegiului Medicilor
din România,
Prof.univ.dr. Daniel Coriu**

București, 27 ianuarie 2023.

Nr. 3

Capitolul I. Norme privind răspunderea civilă a personalului medical. Expertiza medicală de specialitate în cazurile de malpraxis medical

Articolul 1. Legea nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 490 din 3 iulie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Titlul capitolului I al Titlului XVI se modifică și va avea următorul cuprins:

”Capitolul I. Definiții”

2. Art. 653 se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art.653. - (1) În sensul prezentului titlu, următorii termeni se definesc astfel:

a) personalul medical este medicul, medicul stomatolog, farmacistul, asistentul medical și moașa care acordă servicii medicale;

b) malpraxisul este culpa profesională săvârșită în exercitarea actului medical sau medicofarmaceutic, generatoare de prejudicii asupra pacientului și implicând răspunderea civilă a personalului medical și a furnizorului de produse și servicii medicale, sanitare și farmaceutice;

c) prin act medico-farmaceutic se înțeleg toate activitățile profesionale exercitate de către farmacist, conform art. 567, 568 din prezenta lege;

d) prin act medical se înțeleg toate activitățile profesionale din domeniul asistenței medicale individuale și din domeniul sănătății comunitare. Actul medical este efectuat de către medic, medic stomatolog, asistent medical și moașa în instituții medicale și în afara lor în condițiile legii;

e) prin activități profesionale din domeniul asistenței medicale individuale se înțeleg toate operațiunile - inclusiv examinarea și consilierea - legate direct de o persoană și cu scopul de a o vindeca de o boală, de a o proteja de dezvoltarea unei boli, de a îi ameliora sănătatea, de a-i îmbunătăți calitatea vieții, de a-i evalua starea de sănătate;

f) prin activități profesionale din domeniul sănătății comunitare se înțeleg toate operațiunile legate direct de o comunitate cu scopul de a preveni boli, evalua stării de sănătate și a factorilor de mediu ce o influențează, precum și de a promova sau ameliora starea de sănătate a acesteia pentru ocrotirea sănătății comunității.

(2) Sunt considerate activități profesionale din domeniul asistenței medicale în sensul alin.(1) lit.e) și :

a. examinarea și consilierea - legate direct de o persoană de a-i schimba aspectul la alegerea sa sau de a-i oferi asistență obstetricală;

b. luarea de sânge de la o persoană sau îndepărtarea țesuturilor sau îndepărtarea organelor în alte scopuri decât cele menționate la litera a) sau efectuarea autopsiei;

c. activitatea de medicină legală.”

3. După art.653 se introduce un nou capitol, Capitolul II, cu următorul titlu:

”Capitolul II. Obligațiile profesionale ale personalului medical”

4. După art.653, în cadrul Capitolului II, se introduc două articole noi, art.6531

- 6532, cu următorul cuprins:

”Art.6531

- Personalul medical trebuie să își exercite profesia:

a) cu bună-credință;

b) cu un grad rezonabil de prudență, diligență și competență profesională.

Art. 6532

- (1) Personalul medical are obligația profesională de îngrijire a pacientului. Personalul medical trebuie să depună toate diligentele pentru ca deciziile și acțiunile sale medicale să fie în concordanță cu standardele terapeutice, stabilite prin ghiduri și protocoale de practică disponibile în specialitatea respectivă, sau, în lipsa acestora, standardelor recunoscute de comunitatea medicală a specialității respective, care se aplică împrejurărilor și situațiilor concrete în care își desfășoară activitatea profesională.

(2) Personalul medical are obligația profesională de a respecta reglementările legale privind obținerea acordului pacientului informat, confidențialitatea datelor medicale, obligativitatea

acordării asistentei medicale fără a discrimina, respectarea limitelor de competență deținute cu excepția cazurilor de urgență în care nu este disponibil personal medical ce are competența necesară, dreptul pacientului la o a doua opinie medicală, modalitatea de înregistrare, utilizare și acces la datele medicale ale pacientului.”

5. Capitolul II al Titlului XVI devine Capitolul III.

6. Capitolul III al Titlului XVI devine Capitolul IV.

7. Capitolul IV al Titlului XVI devine Capitolul V.

8. Capitolul V al Titlului XVI devine Capitolul VI.

9. După art.678 se introduce un articol nou, art.678¹, cu următorul cuprins: ”Art. 678¹

. – Prevederile prezentului capitol se completează cu reglementările din legea specială privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă profesională a personalului medical.”

10. Capitolul VI devine Capitolul VII și va avea următorul cuprins:

”Capitolul VII. Răspunderea civilă a personalului medical

Secțiunea I. Dispoziții generale

Art 679. - (1) Personalul medical răspunde juridic civil pentru prejudiciile produse pacientului care sunt o consecință directă și fără îndoială a îndeplinirii greșite a obligațiilor profesionale.

(2) Neîndeplinirea din culpă a obligațiilor profesionale ale personalului medical nu constituie infracțiune contra vieții, integrității corporale sau a sănătății persoanei.

(3) Atragerea răspunderii civile a personalului medical necesită expertizarea actului medical reclamat de către experți medicali judiciari, cu competență certificată în domeniul respectiv, conform prezentului capitol.

Art. 680. - (1) Expertiza medicală judiciară este efectuată de medicul specialist desemnat ca expert de instanțele civile, organele judiciare sau la solicitarea asigurătorului.

(2) La efectuarea expertizei pot participa experți aleși de părți având calitatea de consilier al părților, din rândul experților medicali judiciari.

Secțiunea 2. Organizarea activității de expertiză medicală judiciară de specialitate

Art.681. - (1) Se instituie prin prezenta lege Corpul experților medicali judiciari, o evidență permanentă și actualizată a persoanelor care pot efectua expertize pentru instanțele civile, organele judiciare, asigurătorisau părți în cazurile de malpaxis, în condițiile prezentei legi, precum și în alte cazuri, prevăzute de lege

(2) Colegiul Medicilor din România organizează și gestionează evidența permanentă a corpului experților medicali judiciari, întocmind în acest sens Tabloul experților medicali pe specialități, care este disponibil pe site-ul Colegiului Medicilor din România și pus la dispoziția instanțelor, organelor judiciare, asigurătorilor și a părților. Colegiul Medicilor din România aduce la cunoștință publică, prin afișare în Tabloul experților medicali judiciari, următoarele date de identificare ale persoanelor înscrise:

a) numele;

b) prenumele;

c) inițiala tatălui;

d) domiciliul – se înscriu numai județul și localitatea sau municipiul București și sectorul, după caz;

e) specializarea sau specializările.

(3) Admiterea în corpul experților medicali de specialitate se face pe baza de examen organizat de Colegiul Medicilor din România.

(4) În cazul în care un expert medical nu poate îndeplini atribuțiile este obligat să solicite în scris Colegiului Medicilor din România suspendarea din corpul experților medicali pentru o durată de 1 an. Dacă după expirarea perioadei de 1 an expertul nu solicită revenirea pe tabloul experților va fi radiat automat de pe tablou.

(5) Retragerea din corpul experților se realizează pe bază de cerere formulată în scris și depusă în original la Colegiul Medicilor din România.

(6) Excluderea din corpul experților medicali se realizează de către Colegiul Medicilor din

România prin Biroul Executiv Național, în cazul săvârșirii unei infracțiuni dintre cele menționate la art.685 alin.(3).

(7) Monitorizarea activității experților medicali de specialitate se realizează de Colegiul Medicilor din România prin intermediul Biroului Executiv Național.

(8) Colegiul Medicilor din Romania organizează admiterea, susținerea programului de instruire specific, susținerea examenului de atestare a calității de expert medical și monitorizează activitatea acestora. Reglementările privind admiterea, susținerea programului de instruire specifică, susținerea examenului de atestare a calității de expert medical, monitorizarea activității acestora, activitatea profesională și conduita etică a experților medicali de specialitate de specialitate se elaborează de către Colegiul Medicilor din Romania.

(9) În vederea asigurării controlului și activității de evaluare a activității experților medicali, se constituie o comisie formată din medici desemnați de Biroul Executiv al Colegiul Medicilor din Romania, din rândul membrilor Comisiilor profesionale de specialitate, care să verifice modul de efectuare a expertizelor medicale efectuate, după finalizarea procedurilor judiciare în cadrul cărora au fost efectuate.

(10) Comisia se constituie ori de câte ori există indicii cu privire la săvârșirea unor abateri în efectuarea evaluărilor, ori instanța sau organele judiciare, președintele Colegiului Medicilor din Romania solicită efectuarea unor verificări de către acestea.

(11) Comisia verifică dacă expertizele medicale au fost efectuate cu respectarea dispozițiilor legale. Verificarea comisiei se finalizează printr-un raport scris.

(12) În cazul în care, în urma verificărilor efectuate, comisia apreciază că au fost încălcate unele dispoziții legale, acestea sesizează, după caz, organele judiciare sau comisia superioară de disciplină a Colegiului Medicilor din România.

Art. 682.- (1) Expertul desemnat să efectueze o expertiză medicală de specialitate trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

1. condiții generale:

- a) are cetățenia română;
- b) cunoaște limba română, scris și vorbit;
- c) se bucură de o bună reputație profesională;

2. condiții privind atestarea și specializarea:

- a) să facă parte din Colegiul Medicilor din România și să aibă competența medicală necesară efectuării expertizei;
- b) exercită profesia de medic cu drept de liberă practică în specialitatea în care efectuează expertiza medicală;
- c) să fie înscris în Tabloul experților medicali;

3. condiții privind competența profesională - cunoștințe, abilități, experiență:

- a) cunoaște legislația profesiei de medic, legislația care reglementează activitatea de expertiză judiciară, legislația specifică domeniului de activitate și orice alte acte normative incidente;
- b) este medic primar și deține competența certificată și minim 10 ani de experiență profesională, ca medic primar, în specialitatea medicală în care efectuează expertiza;
- c) are cunoștințe temeinice din literatura de specialitate și cercetările actuale referitoare la problemele asupra cărora urmează să formuleze opinii de specialitate în expertizele medicale;
- d) respectă codul deontologic al profesiei de medic cu drept de liberă practică, cunoaște și respectă reglementările etice privind activitatea de expertiză;

4. condiții privind independența, integritatea și obiectivitatea profesională:

- a) nu se află în stare de incompatibilitate sau conflict de interese, în conformitate cu reglementările legale;
- b) nu s-a aflat într-un raport profesional medical cu persoana, persoanele sau instituțiile medicale implicate în actul medical care urmează a fi evaluat, nu a formulat anterior

desemnării sale opinii profesionale referitoare la persoanele implicate și actele medicale efectuate, nu s-a aflat în alte raporturi profesionale sau administrative cu persoana, persoanele sau instituțiile medicale implicate în actul medical evaluat și nici în una dintre situațiile de incompatibilitate prevăzute pentru judecători în Codul de procedură penală și Codul de procedură civilă, care se aplică și experților;

c) în cazul în care expertul medical judiciar se află în situație de incompatibilitate, conflict de interese sau există o suspiciune rezonabilă de imparțialitate sau lipsă de obiectivitate, acesta va formula o cerere de abținere;

d) nu a fost sancționat în ultimii 3 ani pentru săvârșirea unei abateri disciplinare în specialitatea în care desfășoară activitatea de expertiză;

e) nu a suferit o condamnare definitivă pentru o infracțiune săvârșită în legătură cu exercitarea profesiei.

(2) Nu poate fi numit expert sau expert care asistă partea persoana care a fost martor în aceeași cauză, a întocmit un act medical în respectivul caz sau care a declarat că se abține, aflându-se într-un caz de incompatibilitate, ori care a fost recuzat. În cazul în care expertul desemnat este împiedicat, din motive justificate, să efectueze expertiza, el comunică în scris acest lucru, arătând motivele, de îndată, instanței, organului judiciar sau asiguratorului, în vederea desemnării unui altexpert.

(3) Sumele cuvenite experților constituie cheltuieli judiciare și urmează regimul procedurilor în cadrul cărora sunt efectuate expertizele.

Secțiunea 3. Efectuarea expertizei medicale

Art. 683.- (1) Expertul medical judiciar trebuie să respecte următoarele standarde în efectuarea expertizei medicale judiciare:

1. respect pentru drepturile și demnitatea persoanelor:

a) prezintă corect și complet, informațiile referitoare la concluziile și obiectivele expertizei prezentând obligatoriu metodele, instrumentele, tehnicile și abordările utilizate;

2. integritate și obiectivitate:

a) prezintă onest calificările și experiența în domeniul în care urmează să desfășoare expertiza medicală;

c) comunică instanței, organelor judiciare și părților orice situație care ar putea afecta independența, imparțialitatea sau capacitatea sa de a efectua expertiza;

d) atunci când realizează expertiza medicală pentru o persoană fizică sau juridică, precizează faptul că onorariul este pentru serviciul de expertiza medicală judiciară, neputând condiționa și neputând fi condiționat de rezultatele expertizei, concluziile și opiniile de specialitate;

3. responsabilitate profesională:

a) obține, dacă este cazul, clarificările necesare asupra obiectivelor evaluării/expertizei din partea instanței, organelor judiciare sau a asiguratorului;

b) respectă structura, etapele, procedurile, metodologia și termenele de realizare a expertizei medicale;

c) identifică, obține și utilizează corect datele și informațiile relevante pentru atingerea obiectivelor, folosind mai multe surse, fiind obligatorie studierea documentelor din dosar relevante pentru obiectivele expertizei;

d) solicită instanței, organelor judiciare, asiguratorului, părților implicate, punerea la dispoziție a înscrisurilor, documentelor, probelor audio-video sau altor informații suplimentare necesare pentru realizarea expertizei medicale solicitate;

e) deține o paletă adecvată de instrumente, metode, tehnici și abordări cantitative și calitative pentru fundamentarea științifică a opiniilor de specialitate cerute prin obiectivele formulate;

f) utilizează o metodologie fundamentată științific pentru a răspunde la obiectivele expertizei, precum: observația clinică, anamneza, interviul, analiza documentelor, a rapoartelor întocmite de alți profesioniști, a înregistrărilor audio-video;

g) evaluează îndeplinirea obligațiilor profesionale a personalului medical prin raportare la standardul de bune practici definit la lit e). În cazul existenței neîndeplinirii obligațiilor profesionale, expertiza trebuie să analizeze relația de cauzalitate directă dintre neîndeplinirea

obligațiilor profesionale și prejudiciul pretins;

h) standardul de bune practici are ca scop să descrie ce ar fi trebuit să facă un medic care practică cu un grad rezonabil de prudență, diligență și competență într-un caz similar și în condiții similare cu cele ale cazului evaluat pentru o potențială greșeală medicală;

i) în stabilirea standardului de buna practică medicală precum și a relației de directă cauzalitate dintre încălcarea unei obligații profesionale și prejudiciul produs, expertul medical se raportează la recomandările bazate pe dovezi științifice, sau alte norme de bună practică medicală acceptate la nivelul comunității profesionale, care se aplică situației concrete în care s-a desfășurat actul medical supus expertizării;

j) pe parcursul expertizării, depune toate eforturile pentru a evita concluziile eronate bazate pe prejudecăți dictate de propriile valori, convingeri, atitudini, care pot interfera cu informațiile obținute în procesul de expertizare, selectând cu atenție informațiile care răspund obiectivelor solicitate și eliminând informațiile nerelevante;

k) pregătește demersurile specifice fiecărei etape întreprinse în procesul de expertizare și păstrează datele, înregistrările, înscrisurile în acord cu legislația în vigoare.

(2) În cazul expertizelor complexe sau care presupun mai multe specializări, expertul desemnat de instanță, organul judiciar sau asigurător, încunoștințează despre aceasta, solicitând desemnarea de noi experți și prelungirea termenului de efectuare a expertizei. În cazul cooptării de noi experți, se va desemna un expert coordonator, responsabil pentru buna desfășurare a expertizei.

(3) Expertul desemnat poate să refuze efectuarea unei expertize în care nu se asigură informațiile medicale solicitate, accesul la materialul dosarului necesar în vederea efectuării acesteia ori, după caz, examinarea nemijlocită a persoanei sau dacă nu sunt asigurate condițiile tehnice pentru efectuarea acesteia.

Art. 684. - În redactarea raportului de expertiză, expertul medical respectă următoarele standarde:

a) utilizează o structură logică și ușor de urmărit a raportului de expertiză;

b) precizează scopul raportului, solicitantul expertizei, data la care s-a primit solicitarea sau dispoziția instanței sau a organului judiciar, după caz, data la care raportul trebuie depus;

c) oferă datele de identificare ale expertului medical care efectuează expertiza, precum: specialitatea, codul de parafă și numărul certificatului de atestare ca expert;

d) precizează toate sursele de informații utilizate, precum: documente, declarații scrise sau verbale ale altor specialiști;

g) precizează observațiile, constatările, rezultatele pe care se fundamentează afirmațiile din expertiză, stabilește conexiunile și specifică raționamentele profesionale care leagă datele de concluzii;

k) oferă argumente pentru concluzii;

l) precizează limitele concluziilor sau opiniilor exprimate;

o) utilizează un limbaj accesibil nespecialiștilor și evită jargonul;

p) acordă atenție calității redactării expertizei, corectitudinii exprimării sub raport gramatical și stilistic, evitând exprimările tendențioase, peiorative, neglijente sau colocviale și erorile de tehnoredactare.

Secțiunea 4. Abateri și sancțiuni

Art. 685. - (1) Nerespectarea expertizei din cauze imputabile sau efectuarea acesteia cu nerespectarea dispozițiilor legale, a prevederilor codului deontologic al profesiei de medic cu drept de liberă practică sau a standardelor pentru activitatea de expertiză medical de specialitate atrage, după caz, răspunderea disciplinară, administrativă, civilă sau penală a medicului vinovat.

(2) Medicii înscrși în Tabloul experților medicali judiciari au obligația să notifice Colegiul Medicilor din România, în termen de 30 de zile de la luarea la cunoștință, orice schimbare a datelor comunicate la momentul luării în evidență. Nerespectarea obligației de notificare atrage răspunderea disciplinară a celui vinovat.

(3) În situația condamnării definitive pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei de medic, se dispune din oficiu radierea medicului din Tabloul experților medicali judiciari.”

11. Art. 686 din Capitolul VII, se abrogă.

Articolul 691 În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentului titlu, Ministerul Sănătății împreună cu organismele profesionale specifice și Autoritatea de Supraveghere Financiară**) vor elabora împreună, prin ordin comun sau separat, după caz, normele metodologice de aplicare a acestuia.

Articolul 2. Prezentul capitol intră în vigoare în 180 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția pct.9, referitor la art.681 din Legea nr.95/2006 privind reforma în sănătate, cu modificările aduse prin prezenta lege, care intră în vigoare la 5 zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 3. (1) În termen de cel mult 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentului capitol, comisiile constituite de monitorizare și competență profesională pentru cazurile de malpraxis vor finaliza dosarele în lucru, actele și documentele urmând a fi predate, după caz, organelor judiciare, instanțelor judecătorești, persoanelor fizice sau juridice solicitante. În cazul în care nu sunt finalizate în termen de 60 de zile, acestea vor fi predate acestora în stadiul în care se află. Arhivele cuprinzând cazurile de malpraxis soluționate urmează a fi predate, în același termen, direcțiilor de sănătate publică.

(2) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentului capitol, Guvernul va îndeplini procedurile legale necesare promovării actelor normative prin care profesiile privind medicina stomatologi și farmaciști, asistentele medicale și moașele sunt obligate să își înființeze corpul experților din domeniul lor de activitate, să înființeze tabloul experților și să respecte standardele prevăzute în Capitolul VII din Legea nr.95/2006, republicată, privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege